

SOSIALURIN

Útgevandi:
FØROYA JAVNAÐARFLOKKUR

Bladstj.:
Villi Sørensen.
Box 76.

Prentsmiðjan á Høysbreyt
TELF 1820

Vit lögdu út...

Fiskimenn mistu Suðurlandið — einafærd álitid.

Hetta man vera hitt harðasta slag-ið á okkara dögum.

Koltrolararflotin hevði mist grundarlagið av avleiðingunum av Korea-krignum.

Har fór annar stólpin undir innløgverkinum, vit høvdu bygt upp aftaná kriggið.

Vit komu so at sita í fartroti. Men tað gav okkum ikki deyðamein, tí okkara sjófólk var so gott, at fremmandir høvdu boð eftir tí. Yvir 1000 mannaðu íslendskar trolarar og onnur íslenskt fólk ovurstóra løn. Hundraðið av monnum fóru til Norðeggs, Bretlands, Týsklands og Danmarkar.

Hesir útbúgvir av okkara sjómmonnum bóru miklan pening heim aftur við sær.

Men so settu íslendingar skák á okkum við teirra miklu peningaavgiftum — 55 pst.

Tá ið vit, samgonguflokkarnir, tóku við, vóru so stutt góð ráð dýr.

Hin sosiala forsjóin, ið var afturúr, skuldi lyftast á javnt við sosialu forsjóina í hinum partinum av ríkinum.

Skip — góð nútímans skip — skuldu fáast til vega í bráðskundi.

Grønlandsspurtingurin skuldi loysast munandi áleiðis móti málinum, at Føroyingar skuldu hava somu veiðiatstöður í Grønlandi, sum Grønlandingar hava í Føroyum og niðri í Danmark.

Húsalandsskipan, ið bótti lántrótið, ið niðri yvir alt landið, mátti verða fingin til vega.

Sjúkrahúsviðurskiptini máttu verða gjørd góð og á hædd við nútíðarinnar krøv.

Studentaskúlamálið kundi ikki biða longur eftir at verða greitt.

Ravnagns útbyggingin skuldi verða fullgjørd, og vega- og havna- byggingin halda fram sum samtykt og ætlað. Sjómarksmálið loysast við 12 mfla mark.

Við fremjan av hesum og øðrum málum var hin nýggja politiska samgongan skipað við javnaðarmanni sum fyrsta mann.

Slakt ár er farið — 3 ár eru eftiri — av stjórnskeiðinum.

Hvat er náð? spyrja fólk.

Vit hava fingið samtykt eina nýggja sosiala skipan við fólkapersjón, avlámispensjón og øðrum sosialum ábótum.

Eitt stórt framstíg!

Vit hava fingið 6 nýggjar útróðrahavnir í Grønlandi og sett hol á skilnaðarmúrinn millum Føroyingar og Grønlandingar við at hava gjørt ta fyrstu samstarfsroyndina.

Eisini eitt stórt framstíg!

Vit hava fingið eina financieringarskipan til bygging av fiskiskipum. Hava eftir hesi skipan finansiarað byggingina av 5 trolarum, 13—15 linubátum og 40 grønlandsbátum. Og aftrat hesi skipan er komið í lag lánimoguleikar til bygging av øllum

teimum skipum, ið okkum enn áresta, lánimoguleikar, ið eru betri enn nakra tíð í søguni hevur borist okkum.

Spurningurin um at fáa nýggj og góð skip kann so stutt sigast at vera loystur.

Hetta er stórsta framstigið.

Málið við skipabyggingini er, at hvør einasti føroyskur fiskimaður skal kunna fara umboð á eitt føroyskt skip, ið er líka gott sum hitt besta útlendska.

Uppskot er sett fram um eina nýggja húsalandsskipan. Men hetta málið er ikki loyst enn. Tað stendur á hálvum gekki. Vónandi verður tað loyst í hesum landsstýrisskeiði.

Sinnissjúkra- og sjúkráhusmálið er nú komið so langt áleiðis, at tað nú liggur á arkitektunum at fáa sitt arbeiði frá hondum.

Eitt framstíg!

Studentaskúlin er við at fara í bygging.

Vit gleða okkum yvir, at vit í komandi ári (árum — ið hvussu er — í landsstýrisskeiðinum) fáa hetta málið loyst.

Ravnagns útbyggingin norðan fyri eins og sunnan fyri er í fullari gongd.

Hetta er í lagi!

Sjómarksmálið kom veruliga eitt stórt stig áleiðis móti teirri endaligu loysnini.

Eitt framstíg!

Oyggjarvegurin er í gerð.

Fullgjørd projekt til fjallaholið millum Tvøroyri og Hvalbæ fingið til vega. Hetta projektið er bilgari enn væntað — og skuldi tí ligið beint fyri at framt tað. Og fjallaholið í Norðoyum skal projektera.

Men árið var kortini eitt vónbrot.

Ísúr og óveður spilti grønlandsveiðina, og fiskiskapurin aðrastaðni kom at vera slakari enn árinu undan.

Vit byrja tó nýggja árið við góðum vónum, serliga líta vit á, at øll tey nýggju veiðiforini, ið eru komin, og sum eru á veg at koma, vilja okja so munandi um framleiðsluna, at vit verða at orka at taka okkum fram eisini á sosiala og mentunnar okjum, soleiðis sum stevnt hevur verið fram imóti.

Partamonnum, vinum eins væl og øllum øðrum Føroyingum, hvar ið teir enn standa, ynski eg eina og javnaðarflokksins vegna alla góða eydnu í tí nýggja árinum.

P. M. Dam.

»Vágbingur«

Við móttøkuna av Vágstrolaranum »Vágbingur« helt Dam, lögmaður, hesa roðu:

Góðu Vágbingar og øll, ið av bygd og bý eru komin saman her!

Tann gleði og fagnaður, ið anda úr tí stórslegnu móttöku, kennist hugtakandi.

Og vil eg av innsta hjarta og fullum huga taka undir við hesum fagnaði og øllum teimum góðu ynskjunum, ið søgd eru, og sum eg veit, brenna í hjørtum allra, ið her eru.

Bygðin og fjørðurin — Vágsbygd og Vágs fjørður — liggja her so fjálgt, vakurt og vinarligt og bjóða gevum monnum og kvinnum til sín.

Og tað kann av sonnum eisini verða sagt, at her hevur búið og býr eitt gott og framburðshugað fólk.

Ringar tíðir, ið hava brotið við stórum óløgum inn yvir land okkara, hava eisini borið við her.

Men tað stásliga farið — eitt hitt prýðiligasta í fiskiflota okkara — sum her flýtur, ber vitni um

áraði og eitt seiggi, ið ikki fellur í fátt, men heldur imóti og vinnur á trupulleikum. Og landsstýrið eins og alt Føroya fólk ynskir tykkum Vágbingum og øllum, sum hava lagt saman fyri at taka hetta ódnartakið, alla góða eydnu við skipinum.

Verði »Vágbingur« at bera navn sitt við æru, og verði hann við góðum fongi at skapa góð kor hjá teimum, sum á sumri sum á vetri, í góðveðri sum í illveðri ótróytligir verða at troyta sær nær sum sær fjaru havleiðir við honum, og verði hann at uppfylla sær vónir um skap an av lívi og virki á landi, sum ein arbeidshugað arbeidarafjöld eins væl og allir Vágbingar og vit øll hava til hansara.

Gleðin yvir hetta snotiliga og við øllum nútímans greiðum og hentleikum útgerða fiskiskip fær líkasam ein vóntrastari dám við, at vónir eru fyrri, at fleiri fær verða at fylgja tí á baki.

Vit, sum vita, hvussu okkara fiski menn igjøgnum tíðirnar hava torgað hitt villini havið í róðrabátum, motorbátum, sluppum og líknandi for- um við Føroyar og á fjarum havleiðum, kunna ikki ynskja okkara sjómmonnum nakað betri enn nýggj og tíðarhóskandi før. Eingin byggir borð fyrri báru, søgdu teir gomlu. Men tryggileikin við góðum for- um er kortini fiskimonnum hentasti gripur.

Einn nýggj tíð er við at loysa ta gomlu av.

Tað lýsir í eystri.

Og eitt vakið fólk stendur fúst at taka imóti hesi tíð við idni og arbeidsgleði.

Hjartaliga tillukku, Vágbingar og allir, ið her hava tikið lógvatak saman.

Guðs vælsigning verði við á ferðini.

Eitt leingi lívi fyrri Vágs bygd, fyrri trolaranum »Vágbinginum«, fyrri hesi nýggju fyrirøktu.

1959—60

Aftur standa vit við eitt árslok. Tað kann vera bæði neyðugt og forvitnisligt at steðga á eitt bil og líta aftur til tað, ið er farið, fyrri at vita, hvussu úrslitið av farna árinum hevur verið, bæði vinnuliga og á ein hvønn annan hátt. Hetta er avgjørt neyðugt, um møgult skal gerast til at hóma eina mynd av tí farna.

Tað er nú ikki bara at fara úr einum ári og inn í eitt nýtt, tað krevst meira enn so, tí tað er so mangt, sum einhvørj av okkara hevur viðurfarið í einum ári, at tað má kunna vekja hugsan okkara til at líkasam fáa okkum at steðga á gáttini, áðrenn farið verður inn í eitt nýtt, ár. Árið, ið er farið, hevur ikki bert givið, men eisini tikið — tað hevur kravt endurgjald fyrri sínar gávur — og soleiðis vil tað alvið verða, so leingi tað andar her á fold. Sjáldan man eitt ár geva so, at ikki er onkur, ið er misnøgur. Onkur var hann, ið fór út á villini hav at vinna sær føði og ikki varð lagað at festa fótin aftur á ta grønu jørð, men fann sær váta grøv, og soleiðis verður ofta hjá honum, sum má taka sína úrkomu úr sjónum. Kanna vit so eftir, hvat ið kom úr sjónum í farna ári, so má áðrenn, at tað var misneydnad í so máta. Grønland misneydnad orsakað av serliga ringum ísviðurskipti, sum menn ikki minnst í mong ár, og rakti hetta ikki minst menn, ið høvdu sett nógvan pening í stórar grønlandsbátar.

Tað er so mangt, sum mannavit ikki megna at forða. Men livast skal. Ísland tað blivu vit heilt avskornir

Vælkomin

»Vágbingur«

Hesin sangur varð yrktur til móttøkuna av »Vágbingi«:

Lag: Av øllum londum í eyst og vest. Vælkomin »Vágbingur« gilta far, frá suðurlondum teg lagnan bar; av mannahondum, úr sterkum bondum tú bygdur varð.

Vælkomin »Vágbingur« her á Vág, ein vøkur skúta tú ert at sjá, so vágbingar allir, væl kvinna sum kallur seg gleða má.

Vælkomin »Vágbingur« higar í dag, væl verið teimum, tað fingi í lag, hesa knørru at gera, sum eydna skal bera til hendan stað.

Vælkomin »Vágbingur«, bjartur sum sól, og innanborða øll hentleikans tól; royn lat tað kennast, at aftur kann mennast har tú fanst ból.

Vælkomin »Vágbingur« til okkum her, so víða um havið gongur tín ferð, har fiskur sveimar, tú ristir reimar og okkum ber.

Vælkomin »Vágbingur«, signing vár, hon fylgi sær, hvar enn leiðin går; lat myrkur har dvína, lat sólina skína í komandi ár.

Vælkomin »Vágbingur«, snotiligt skip, hann øllum valdar, varðveiti teg grip, við skipara góðum, vælroyndur í slóðum, og mongum sip.

Vælkomin »Vágbingur«, systir trý, mótt stormi og havi búgvist til stríð; alt gott fær fylgi, ein atlantsbylgju, til alla tíð.

Vælkomin »Vágbingur«, legg útá, frá hesum oyggjum á Ægirs-vág, til væðing vit fylgja, so fjalar teg bylgja, tó hjørtur slá.

Ipt.

frá vegna flýtan av fiskimarkinum út á 12 fjørðingar.

Í farna árinum eydnaðist tað okkum at fáa 12 millamark ella 6 og 6 istaðir fyrri tað 3-millamark, vit høvdu.

Okkara nýggi fiskimarkssáttmáli varð undirskrivaður 27. april — 59.

Nýggj fiskifør eru 6 komin til landið, og er tað leiðin uppeftir úr skipaneyðini. Munandi framgongd á teimum sosialu okjunum, tó tikið er ikki tikið fullt enn, men verður at fremja í tí nýggja árinum.

Tó at árið 1959 má sigast at vera misneydnad í mun til 1958, so megu vit fara at riða aldudalin av uttan størvegis mein figgarliga, og í vón um, at nýggja árið fer at eydnast betur.

Eitt annað ár, ein onnur lukka.

Hvat nýggja árið fer at bera okkum, er okkum ókent, men sum áður sagt byrja vit tað í teirri vón, at tað vil bliva okkum blitt og við góðari vinnu í allar mátar — eitt innløgur — lat okkum vóna tað!

Gleðiligt nýggjár!

—n.

Kunngerð

Tað verður her gjørt kunngitt, at býráðið í 1960 hevur fund 2. og 4. týsdag í hvørjum mánaði, kl. 20, við undantak av juli, har bert verður hildin fundur 2. týsdag, og desember — 1. og 2. týsdag.

TORSHAVNAR BÝRÁÐ,
tann 28. desember 1959.